

РЕЗЮМЕ

Рекреационный комплекс является стратегической отраслью и от его эффективности зависит эффективность экономики в целом, что подчеркивает значимость существующей проработки долгосрочных планов развития. С целью повышения управления финансовой потенциальностью рекреационного комплекса политика финансового менеджмента должна изменяться в зависимости от функционирования жизненного цикла предприятий и предусматривать применение адекватного инструментария оптимизации финансового потенциала с позиции циклических и сезонных колебаний.

Ключевые слова: финансовый потенциал, финансовая стратегия, экономическая безопасность, финансовая потенциальность, финансовая политика, финансовые ресурсы.

РЕЗЮМЕ

Рекреаційний комплекс є стратегічною галуззю й від його ефективності залежить ефективність економіки в цілому, що підкреслює значимість існуючого пророблення довгострокових планів розвитку. З метою підвищення керування фінансової потенціальною рекреаційного комплексу політика фінансового менеджменту повинна змінюватися залежно від функціонування життєвого циклу підприємств і передбачати застосування адекватного інструментарію оптимізації фінансового потенціалу з позиції циклічних і сезонних коливань.

Ключові слова: фінансовий потенціал, фінансова стратегія, економічна безпека, потенціальною, фінансова політика, фінансові ресурси.

SUMMARY

The recreational complex is strategic branch and efficiency of economy depends on its efficiency as a whole that underlines the importance of existing study of long-term plans for development. The purpose of increase of management financial potential capacity a recreational complex of the politician of financial management should change depending on functioning of life cycle of the enterprises and provide application of adequate toolkit of optimization of financial potential from a position of cyclic and seasonal fluctuations.

Keywords: financial potential, financial strategy, economic safety, potential capacity, financial policy, financial resources.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Давыдова Л.В. Финансовая стратегия и подходы к определению потенциала предприятия. / Л.В. Давыдова, Н.Н. Соколова // Финансы предприятий. –2005.– № 36 (204). – С.46–49.
2. Власюк Н. І. Методика і організація економічного аналізу грошових потоків підприємств на прикладі поліграфічної промисловості): дис. кан. ек. наук: 08. 06. 04 / Н. І. Власик – Львів, 2000. – 159 с.
3. Нитецкий В.В. Привлечение заёмных средств в распределительном сетевом комплексе / В.В. Нитецкий , В.А. Писарев // Финансы .- 2008 .-№6.- С. 23-43.
4. Бережна О.О. Шляхи інвестування діяльності та залучення природно-ресурсного потенціалу рекреаційно - оздоровчих комплексів / О.О. Бережна // Економіка та держава .- 2007 .- №7 .- С.34-36.
5. Друзин Р.В. Основы финансового анализа / Р.В. Друзин.- Симферополь.: Ареал, 2010. - 218 с.
6. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення. / Єрмошенко М. М. – К.: КНТЕУ, 2005. – 309 с.
7. Макаров А.С. Финансовая политика организации её виды, инструменты формирования и реализации / А.С. Макаров // Финансы и кредит .-2008.- № 10 (298) - С. 54-60.
8. Хрущ Н.А. Стратегії компанії: механізми формування й адаптації в сучасному інвестиційному середовищі / Н.А. Хрущ // Фінанси України . -2008.- №8.- С.45-51.
9. Гуменюк В.В. Чинники сезонності в управлінні фінансовим забезпеченням туристичних підприємств / В.В. Гуменюк // Фінанси України . -2008.- №8.- С.74 -81.
10. Біркович В.І. Модернізація туристичного та рекреаційного потенціалу регіонів України / В.І. Біркович // Статистика України .- 2006.- №3 .- 85 с.

УДК 330.47

ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕННЯ ПАРАДИГМИ МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Тищенко М.П., к.е.н., старший викладач ДВНЗ «КНЕУ ім. В.Гетьмана»

Постановка проблеми. Не дивлячись на те, що дослідженню інформації присвячено багато праць різних вчених, проблеми, пов'язані з методологією дослідження інформаційної економіки, подоланням технологічного відставання, забезпеченням економічної безпеки, вимагають подальших досліджень в цій сфері.

Новизна даного дослідження полягає в обґрунтуванні закономірностей становлення постіндустріальних економічних систем, методології дослідження тенденцій інформаційного сектору та його впливу на специфіку

формування нового типу економічної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз економічної думки свідчить про неоднорідність формулювання основних проблем інформаційного сектору в процесі економічних перетворень. Це пов'язано із поступовим проникненням інформаційної діяльності в усі сфери людської взаємодії, що вже на даному етапі розвитку суспільства робить досить умовним виокремлення інформаційного сектора економіки. В своїх роботах С. Вовканич, О. Вершинська, Е. Тоффлер доводять теоретичну умовність категорії інформаційний сектор і наголошують на необхідності цілісного дослідження інформаційної діяльності з виробництва, обробки та поширення інформації. Теоретики постіндустріального розвитку К. Прохалад, С. Перік, П. Дракер обґрунтовують використання терміну інформаційний сектор методологічною необхідністю, яка пов'язана із виокремленням рушійних сил постіндустріальної трансформації. Розробці концепцій і моделей інформаційного суспільства присвячено багато фундаментальних досліджень таких видатних учених, як: Д. Белл, Д. Блюменау, Р. Баран, В. Базилевич, В. Бугорський, Н. Вінер, К. Вальтх, С. Вовканич, О. Вершинська, Л. Вінарик, В. Геєць, П. Дракер, С. Дятлов, А. Демін, В. Дубницький, К. Ерроу, Г. Живоронкова, Ю. Зайцев, Т. Затонацька, В. Іноземцев, М. Ковалев, М. Кастельс, К. Келлі, К. Кларк, А. Колодюк, Дж. Лодон і К. Лодон, Й. Масуда, Л. Мельник, Ф. Махлуп, В. Мунтіян, М. Макарова, Р. Нельсон, Р. Ніжегородцев, Р. Нолан, М. Порат, К. Прохалад, С. Перік, В. Плєскач, І. Пеньков, В. Савчук, О. Ступницький, Д. Стіглер, К. Сохней, М. Портер, Е. Тоффлер, Ф. Уєбстер, А. Чухно, К. Шеннон, Й. Шумпетер та інші. Основоположники і продовжувачі концепції постіндустріального розвитку й інформаційної економіки в своїх працях досліджували роль інформації і знань у суспільному розвитку, аналізували соціально-економічні наслідки технологічної революції, способи інформаційного виробництва. Однак в теоретичному аспекті більшість питань залишаються невирішеними і відсутні загальноприйнята методологія оцінки розвитку інформаційної економіки, методи й інструменти регулювання процесів постіндустріальної трансформації, недостатньо уваги приділяється дослідженню процесів становлення та розвитку інформаційного сектору як фактора постіндустріальної трансформації.

Мета і задачі дослідження. Основною метою роботи є обґрунтування концептуальних засад становлення інформаційного сектору в трансформаційній економіці України.

Для реалізації поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- визначити сукупність методологічних принципів і теоретичних підходів, за допомогою яких аналіз інформаційного сектору буде найбільш релевантним до реальних процесів трансформації економіки України;
- обумовити сутність, роль і місце інформаційного сектору в економічній системі суспільства;
- сформулювати систему ціннісних параметрів процесів відтворення інформаційного сектору економіки;
- виявити найбільш загальні та значимі детермінанти, які зумовлюють сучасні тенденції інформаційного сектору в національних економічних системах, і з'ясувати їх вплив на розвиток інформаційного сектору в трансформаційній економіці України.

Об'єктом дослідження є економічні процеси, пов'язані зі становленням і розвитком інформації в трансформаційній економіці.

Предметом дослідження є закономірності впливу інформації як системи упорядкованих знань та трансформацію економічних відносин виробництва, обміну, розподілу і споживання.

Виклад основного матеріалу. Важливою умовою наукової обґрунтованості є правильне розуміння закономірностей соціально-економічного розвитку. Відбувається перехід розвинених країн, на нову, вищу стадію цивілізаційного прогресу, яка докорінно відрізняється від індустріальної. Якщо раніше панувало матеріальне виробництво, то нині – сфера послуг, тобто нематеріальне виробництво. Проте, це не означає, що матеріальне виробництво зникло. Воно продовжує існувати, але завдяки високому науково-технічному рівню виробництва і продуктивності праці функціонування такого потужного промислового потенціалу, як, наприклад, американський, забезпечують лише 10 % зайнятих. У сільському господарстві зайнято 2, 5 % працюючих, саме це призвело до того, що майже 80 % зайнятих припадає на сферу послуг, тобто науку, освіту, охорону здоров'я, культуру – галузі, які забезпечують всебічний розвиток людини.

Віками люди використовували такі фактори виробництва: землю, капітал, працю. У новому суспільстві на перше місце виходить якісно новий виробничий ресурс – інформація і знання. Якщо земля, капітал і праця мають, хоч і різною мірою, обмежений характер, то інформація і знання необмежені. Матеріальні блага у процесі споживання, хоча теж по-різному, але зникають, припиняють існування. В інформація і знання в цьому процесі ще більше поширюються.

На сучасному етапі постала нагальна потреба у дослідженні інформаційного сектору як фундаментальної рушійної сили трансформації економічної системи. Інформаційний сектор як частина економічної системи включає інформаційну діяльність з виробництва, обробки і поширення інформації та може розглядатись як першооснова формування нового типу суспільних зв'язків. Таким чином, піднесення ролі і розкриття місця інформаційного сектору обумовлює можливість трансформації економічної системи у постіндустріальному періоді на інформаційну економіку. На теперішній час не досягнуто єдності в питаннях обґрунтування основних напрямів розвитку інформаційного сектору в трансформаційній економіці України у зв'язку з обмеженістю окремих теорій ринкового господарства у розв'язанні проблем перехідної економіки і через складність визначення достовірних методів аналізу трансформаційної кризи.

Еволюція теорії інформаційної економіки проходила під впливом теоретичних досліджень проблем індустріального зростання, в структурі яких було сформульовано задачі теоретичного пошуку шляхів постіндустріального (суперіндустріального) розвитку. Сформовані в економічній теорії методологічні підходи дослідження постіндустріальної економіки дозволили обґрунтувати прогнози щодо трансформації індустріальних економічних систем у напрямі формування інформаційної економіки, в якій інформація виступатиме головним фактором виробництва. Сучасна методологія дослідження проблем інформаційної економіки передбачає використання разом з нормативним аналізом проблем виробництва, розподілу і споживання інформації, позитивних досліджень становлення і розвитку інформаційного сектору.

Кожному етапу економічного розвитку суспільства характерна власна структура продуктивних сил і економічних відносин, зміни в яких є рушійною силою трансформаційних процесів в економічній системі суспільства. В доіндустріальному суспільстві факторіальна структура виробництва представлена так: земля, праця, капітал; в індустріальному суспільстві – земля, праця, капітал, підприємництво; в постіндустріальному суспільстві – земля, праця, капітал, підприємництво та інформація. Отже, формування інформаційної економіки – це результат об'єктивної необхідності переходу до нової постіндустріальної організації соціально-економічної системи, яка ґрунтується на використанні потенціалу розвитку інформаційного сектору.

Визначення місця і ролі інформації в економічній системі суспільства залежить від обраної концептуальної позиції стосовно природи інформації, інтелектуальних можливостей її систематизації та обробки, а отже, і симетричності розподілу в суспільстві системи упорядкованих знань. В основі теорії інформації лежить концептуальне бачення природних і набутих у процесі виробництва властивостей такого специфічного блага, як інформація. Характер інформації залежить від способу її включення до економічних процесів і варіюється в достатньо широких межах – від блага суспільного до приватного і від блага проміжного споживання до кінцевого блага. Теоретичні обґрунтування характерних рис інформації (повнота, достовірність, адекватність, якість тощо) дозволили висунути концептуальну гіпотезу про вартість інформації як складову економічної ренти, яку необхідно сплатити власникам факторів виробництва для збереження способу поєднання цих факторів. Такий підхід дозволив сформулювати структуру ціннісних параметрів процесів відтворення інформаційного сектору в економічній системі суспільства, визначити принципові підходи до ціноутворення на ринку інформації.

Підвищення ролі і значення інформації в суспільному житті сприяло формуванню особливого виду діяльності, що пов'язаний з виробництвом, обміном та розподілом інформаційних товарів і послуг. Інформаційний сектор економіки характеризує сукупність суб'єктів господарювання, діяльність яких спрямована на збирання, систематизацію та обробку інформації, виробництво та розподіл інформаційного продукту. Інформація домінує і серед факторів виробництва, які формують передумови соціально-технологічної трансформації індустріального суспільства. Процеси виробництва, обробки, споживання інформації змінюють уявлення не тільки про потенціал продуктивних сил, а й формують власний ринок, спрямований на задоволення інформаційних потреб суспільства.

Висновки. Природні властивості інформації як системи упорядкованих знань входять у суперечність із набутими під час виробництва властивостями, що обумовлює внутрішню суперечність інформації як специфічного товару, який має ознаки суспільного і приватного блага. З огляду на теорію прав власності, визначені суперечності інформації безпосередньо впливають на процеси відтворення інформаційного сектору.

Перехід до постіндустріального суспільства розпочався лише у найбільш розвинених країнах, а більшість країн світового співтовариства перебуває лише на етапі становлення індустріального виробництва, що унеможливує зростання інформаційного сектору. Цим пояснюються регіональна нерівномірність у формуванні інформаційного сектору в Україні. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій відбувається у великих містах. Україна суттєво поступається західним країнам у сфері інформатизації суспільства, поглиблюється її залежність від країн-лідерів за розвитком інформаційного сектору. Формалізація основних напрямів політики забезпечення розвитку інформаційного сектору перетворила загальну інформатизацію України на показники комп'ютеризації окремих установ.

Можливості ринкового саморегулювання процесів становлення і розвитку інформаційного сектору значно обмежені, що обумовлює необхідність посилення ролі держави. Зважена економічна політика розвитку інформаційного сектору за одночасного зростання індустріальної складової дозволить національній економіці посісти належне місце у світових господарських зв'язках. Серед найбільш значимих напрямів такої політики слід визначити розширення державної підтримки фундаментальної і прикладної науки, інноваційних досліджень і розробок, створення умов для їх комерційної реалізації (з державною підтримкою розподілу інноваційних ризиків).

Розвиток і регулювання інформаційного ринку підпорядковуються загальним тенденціям, однак інформація – це специфічний товар і вимагає нових підходів до оцінки ефективності її виробництва і регулювання інформаційного ринку з боку держави. Головною умовою прогресу інформаційного сектору в Україні має стати стратегічна програма розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Держава зобов'язана створити умови, за яких могли б співпрацювати державні і комерційні установи в напрямі забезпечення розвитку інформаційних технологій. Держава може впливати на соціальний рівень: підвищувати кваліфікацію спеціалістів в інформаційно-комунікаційному секторі, забезпечувати рівний доступ громадян до інформаційних ресурсів, усунути інформаційну асиметрію, підвищувати інформаційну культуру.

На українському ринку швидкими темпами розвивається електронна торгівля та електронне обслуговування банківського сектору. Можна стверджувати, що в найближчі два-три роки можливість обслуговуватись через мережу Інтернет стане невід'ємною складовою класичних банківських послуг. Шляхами розв'язання проблем на державному рівні може стати: розробка та вдосконалення нормативно-правової бази з метою забезпечення розвитку інформаційно-комунікаційних банківських технологій в Україні; необхідність системного і послідовного впровадження функціональних принципів управління інформаційно-комунікаційною банківською діяльністю; створення високоефективної системи інформаційно-комунікаційних технологій, впровадження новітніх методів передачі та обробки інформації в усіх сферах людської діяльності, забезпечення якнайшвидшої інтеграції України до світового інформаційного простору.

Активізація інформаційної діяльності уряду та підвищення його ефективності нерозривно пов'язані з наданням послуг у трьох напрямках: «уряд для уряду», «уряд для бізнесу» та «уряд для громадянина». Україна потребує поліпшення якості життя громадян способом впровадження інформаційних технологій у сферу надання електронних послуг врядування на місцевому рівні, що є передумовою формування в Україні «електронного уряду». Для підвищення ефективності функціонування апарату електронного державного управління необхідно напрацювати стратегію комп'ютеризації України, створити надійну мережу доступу до інтернет-ресурсів для широкого надання інформації громадянам, запровадити взаємодію між посадовцями і громадянами через урядовий портал, що б уможливило згуртування людей, уніфікацію прикладних систем, пришвидшення процесів з поліпшення надання послуг і співпрацю з виборцями.

РЕЗЮМЕ

У статті розглянуто методологічні основи формування інформаційної економіки та проблеми її становлення.

Ключові слова: інформаційний сектор економіки, економічна система, методологія дослідження.

РЕЗЮМЕ

В статье речь идет о методологических основах формирования информационной экономики и проблемы ее становления.

Ключевые слова: информационный сектор экономики, экономическая система, методология исследования.

SUMMARY

The article deals with methodological guidelines for the development of the information economy and the problems of its formation.

Keywords: information economy, economic system, the methodology of the study.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Тищенко М. П. Теоретичні аспекти формування інформаційного сектору в трансформаційній економіці / М. П. Тищенко // Теорії мікро-макроекономіки : зб. наук. праць проф.-викл. складу і аспірантів Академії муніципального управління. Вип. 32. – К. : Видавн.-поліграф. центр Академії муніципального управління, 2009. – С. 220-228.
2. Тищенко М. П. Особливості забезпечення сталого розвитку при переході до інформаційної економіки / М. П. Тищенко // Теорії мікро-макроекономіки : зб. наук. праць проф.-викл. складу і аспірантів Академії муніципального управління. Вип. 36. – К. : Видавн.-поліграф. центр Академії муніципального управління, 2011. – С. 67-83.

УДК: 339.9: 330.33

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО БИЗНЕСА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

Чижикова О.Н., аспирантка ДонНУ

Постановка проблемы. Глобализация мировой экономики, являющаяся одним из главных штрихов современного цивилизационного развития, которая отображается в возникновении и расширении сферы влияния новых форм международного бизнеса. Особенности этого процесса, является, то, что он охватывает главные направления

функционирования международных торговых отношений, движение и рациональное использование финансовых и трудовых ресурсов в пределах мирового экономического пространства.

Анализ последних исследований и публикаций. Исследованием формирования международного бизнеса посвящено значительное количество научных работ как среди зарубежных авторов: Charles W.L. Hill, John D. Daniels, Lee H. Radebaugh, Griffin R.W., Pustay M.W., так и среди отечественных: Амоша А.И., Дякин Б.Г., Козак Ю.Г., Макогон Ю.В., Поляков В.В., Черенков В.И., Щенин Р.К., а также многих других известных ученых - экономистов.

Целью данного исследования является исследование теоретических аспектов